

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	
Aangevraagde activiteiten :	Aanvraag Ontheffing soortenbescherming
Datum ontvangst aanvraag :	20.12.2022
Locatie :	Schoolstraat 42 Lemelerveld
Datum beschikking :	27.02.2023
Kenmerk :	D2023-02-008975
Zaaknummer :	2022-017732

Datum verzending

27.02.2023

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Ondertekening en verzending	4
A.4	Niet mee eens?	6
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	7
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	7
B.2	Algemeen	7
B.3	Soortspecifiek	8
B.4	Compenserende maatregelen	8
B.5	Overige zaken	9
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	10
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	10
C.1.1	Bevoegdheid	10
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	10
C.1.2	Procedure	10
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	10
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	10
C.1.2.3	Relevante overige besluiten	10
C.1.3	Toetsingskader soorten	11
C.1.3.1	Wettelijke regels	11
C.1.3.2	Provinciaal beleid	11
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	13
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	13
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	13
C.2.2	Doel van het project	14
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	14
C.2.4	Periode	14
C.2.5	Onderliggende documenten	14
C.2.6	Aanvullende gegevens	14
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	15
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	15
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	15
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	15
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	16
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	16
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	16
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten	17
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	17

C.3.2	Adviezen	17
C.3.2.1	Bespreking van adviezen.....	17
D.	SLOTCONCLUSIE	17
E.	BIJLAGEN	18

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

De heer/mevrouw [REDACTED] van het adviesbureau Tuitert natuuronderzoek heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend.

Deze hebben wij op 20 december 2022² ontvangen en geregistreerd onder kenmerk 2022-017732.

De aanvraag is gedaan vanwege de sloop van enkele bedrijfshallen en een (bedrijfs-)woning, en de nieuwbouw van 3 seniorenwoningen en 6 startersappartementen op de locatie Schoolstraat 42 Lemelerveld. In deze brief geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor een soort van de Vogelrichtlijn. In het bijzonder gaat het om de huismus (*Passer domesticus*) en dan om het verbod nesten, rustplaatsen van vogels opzettelijk te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.⁴

Deze ontheffing heeft betrekking op de sloop van enkele bedrijfshallen en een (bedrijfs-)woning, en de nieuwbouw van 3 seniorenwoningen en 6 startersappartementen voor de locatie Schoolstraat 42 Lemelerveld.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december, 2026.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit:

- *Ontheffingaanvraagformulier* van 20 december 2022 ingediend door Tuitert natuuronderzoek;⁵
- *Verkennd natuuronderzoek Schoolstraat te Lemerveld*, rapportnummer VKNO/2021/01.11, Tuitert natuuronderzoek, 1-11-2021;
- *Aanvullend natuuronderzoek locatie Schoolstraat 42 te Lemelerveld*, rapportnummer AVNO/2022/15.11, Tuitert natuuronderzoek, 15-11-2022;
- *Projectplan Ruimtelijke ingrepen*; bijlage bij Aanvullend natuuronderzoek locatie Schoolstraat 42 te Lemelerveld.

De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in B. *Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid Wnb

² Kenmerk provincie D2022-12-006002

³ Op basis van art. 3.3, eerste lid

⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

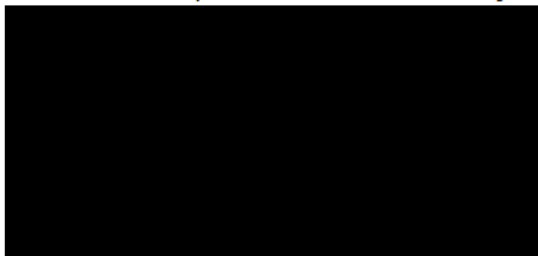
⁵ Kenmerk provincie: D2022-12-006002

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Dalfsen;
- [REDACTED] natuuronderzoek, A.H. Tuitert; [REDACTED]

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

[REDACTED]

Teamleider vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op meerdere manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via https://regelen.overijssel.nl/Producten_en_diensten/Bezwaar_klacht_informatie_schade/Bezwaar_tegen_beslissing_provincie_Overijssel.
3. Via de e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2023-02-008975). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige⁶, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁶ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Soortspecifiek

5. U voert het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen uit buiten de kwetsbare perioden, zoals met rood weergegeven in onderstaande tabel.
- Huismus: voortplanting 1 maart tot en met 31 augustus en vorstperioden van minimaal 3 dagen met overdag temperaturen $< 0^{\circ}\text{C}$ in de periode december tot en met februari. Het ontoegankelijk maken van een nestplaats moet voor of na een vorstperiode worden uitgevoerd.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Huismus												
<i>Voortplantingsperiode/</i>												
<i>Vorstperioden</i>												

6. Afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen de kwetsbare periodes uit voorschrift 5 eerder of later beginnen en eindigen dan weergegeven. De ecologisch deskundige beoordeelt wanneer de kwetsbare periodes in het jaar van uitvoering op die specifieke locatie beginnen en eindigen. Als dit oordeel afwijkt van de weergegeven periodes, wordt dit oordeel onderbouwd beschreven in het logboek.

B.4 Compenserende maatregelen

Huismus

7. Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden en buiten de kwetsbare periode maakt u de bebouwing binnen het plangebied ongeschikt voor de huismus. Het ongeschikt maken van de nesten in de periode december tot en met februari is uitsluitend toegestaan buiten een aaneengesloten vorstperiode van minimaal drie dagen.
8. Het ongeschikt maken vindt plaats door de eerste rij dakpannen van de daken te tillen, of er wordt geklopt op de buitenste rij dakpannen om eventuele aanwezige huismussen te verdrijven.
9. U heeft in het najaar van 2022 zes tijdelijke huismuskasten opgehangen op een wijze conform de voorwaarden van het Kennisdocument Huismus (BIJ12 2023), aan de schuur van een particuliere woning aan de overzijde van de Kloosterstraat. Zie *E. Bijlagen* voor de locaties.
10. In de nieuwbouw worden 6 huismussenkasten ingebouwd in de gevels van de nieuwe woningen (Type Vivara IB GZ 05 Inbouwsteen of vergelijkbaar). De kasten dienen onder de dakranden van de woningen komen, en zijn noord(oosten) georiënteerd. De kasten dienen op plekken te komen waar sprake is van een vrije aanvliegroute naar de nestplaatsen. Daarnaast dient het vogelschroot onder de derde rij pannen aangebracht te worden, waardoor huismussen onder de eerste twee rijen dakpannen op de panlatten kunnen nestelen.
11. De tijdelijke kasten blijven tenminste 3 maanden hangen nadat de permanente vervangende voorzieningen zijn gerealiseerd. Het verwijderen van de tijdelijke huismuskasten mag binnen de looptijd van de ontheffing, zolang dit gebeurt buiten de kwetsbare periode van de huismus (zie voorschrift 5). Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke kasten voor de huismus moet een ecologisch deskundige vaststellen of de betreffende kasten op dat moment gebruikt worden. Als is vastgesteld dat er geen huismussen aanwezig zijn dan verwijdert u de huismuskasten direct of maakt ze ontoegankelijk.
12. Als de kasten verwijderd worden na de looptijd van de ontheffing moet er gecontroleerd worden door een ecologisch deskundige of de nestkasten in gebruik zijn door huismussen of andere beschermde soorten. Als dat het geval is, is een ontheffing nodig.

B.5 Overige zaken

13. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus.
14. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁷. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Dalfsen
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle e-mail: postbus@overijssel.nl

Let op: Op bladzijde 7 van uw "Verkenkend natuuronderzoek Schoolstraat te Lemerveld"⁸ geeft u het volgende aan:

"Met de inwerkingtreding van de Wet stikstofreductie en natuurherstel geldt per 1 juli 2021 een partiële vrijstelling van de vergunningplicht uit de Wet natuurbescherming voor tijdelijke stikstofeffecten van bouwprojecten."

⁷ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁸ Rapportnummer VKNO/2021/01.11, Tuitert natuuronderzoek, 1-11-2021

Er is echter op 2 november 2022 een uitspraak gedaan door de Raad van State, die aangeeft dat de bouwvrijstelling niet gebruikt mag worden bij bouwprojecten.

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2022/11/02/raad-van-state-bouwvrijstelling-mag-niet-gebruikt-worden>

Dit betekent dat u alsnog, met behulp van een AERIUS-berekening, moet aantonen dat de stikstofdepositie door de bouw en sloop (de 'aanlegfase') onder de 0,00 mol/ha/jaar op Natura 2000-gebieden blijft. Indien dat niet mogelijk is, dient u bij de provincie een natuurvergunning (gebieden) aan te vragen.

Uw project vindt binnen de invloedsfeer van een Natura 2000-gebied plaats. Het is niet uit te sluiten dat dit project effecten heeft op één of meerdere instandhoudingsdoelen van dit gebied en u hiervoor een vergunning nodig heeft (art. 2.7 Wnb). Op basis van de voorliggende aanvraag om ontheffing kunnen wij hierover geen besluit nemen. Als u zekerheid wilt over het wel of niet vergunningplichtig zijn, kunt u hiervoor een separate aanvraag bij ons indienen. Voor vragen over deze vergunning Wnb kunt u contact met ons opnemen (Overijssel Loket 038 499 88 99).

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁰ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹¹ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹² (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.1.3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.

⁹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹² Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹³ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten – en/of – het ecologisch functioneel leefgebied van de huismus zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

¹³ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Voor een perceel aan de Schoolstraat 42 in Lemelerveld bestaan herontwikkelingsplannen, waarbij bestaande bebouwing wordt gesloopt en vervangen door nieuwbouw.

Het plangebied ligt in het stedelijk gebied van Lemelerveld. Het betreft een perceel met enkele bedrijfshallen en een (bedrijfs-)woning aan de Schoolstraat 42 in Lemelerveld. De huidige bebouwing in het plangebied wordt gesloopt en vervolgens worden 3 seniorenwoningen en 6 startersappartementen.

Huidige locatie plangebied is rood omlijnd.

Impressie toekomstige situatie met nieuwbouw

De start van de sloop van de huidige bebouwing in het plangebied zal ofwel voorafgaand aan de start van het broedseizoen van de huismus in februari 2023 plaatsvinden, of in het najaar van 2023 na afloop van het broedseizoen van de huismus. Na de sloop vindt nieuwbouw plaats. De eerste woningen zullen naar verwachting in 2024/2025 gereed zijn. Dit is echter afhankelijk van de voortgang van de procedures.

C.2.2 Doel van het project

Het doel van het project is voorzien in de woonbehoefte. Een bedrijf past volgens de gemeente niet meer op deze locatie, en bij de wensen voor de kern van Lemelerveld. Er is een grote behoefte aan appartementen en woningen voor senioren.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de huismus van het verbod om nesten en rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen¹⁴

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2026.

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- *Verkennd natuuronderzoek Schoolstraat te Lemerveld*, rapportnummer VKNO/2021/01.11, Tuitert natuuronderzoek, 1-11-2021;
- *Aanvullend natuuronderzoek locatie Schoolstraat 42 te Lemelerveld*, rapportnummer AVNO/2022/15.11, Tuitert natuuronderzoek, 15-11-2022;
- *Projectplan Ruimtelijke ingrepen*; bijlage bij Aanvullend natuuronderzoek locatie Schoolstraat 42 te Lemelerveld;
- *Machtigingsformulier*;
- *Plattegrondkaart*.

Verder zijn de volgende onderzoeken bij de beoordeling betrokken:

- Kennisdocument Huismus, *Passer domesticus*, BIJ12, Versie 2.1, februari 2023;

C.2.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 20 december 2022 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

¹⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de huismus bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport '*Aanvullend natuuronderzoek locatie Schoolstraat 42 te Lemelerveld*'¹⁵ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een quickscan met literatuuronderzoek en een veldbezoek in en nabij het plangebied op 11 september 2021 waarbij de potentie op de aanwezigheid van beschermde soorten die vallen onder de Wet natuurbescherming is geïnventariseerd.
- Een aanvullend onderzoek naar de huismus met 2 veldbezoeken.
- Een aanvullend onderzoek naar vleermuizen met 5 (nachtelijke) veldbezoeken.

Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de gangbare protocollen. Wij beoordelen het onderzoek als voldoende en op de juiste manier uitgevoerd.

Huisumus

In het projectgebied zijn drie nestplaatsen van de huismus vastgesteld onder de pannen van het hellend pannendak van de bedrijfswoning. Het nest is aangetroffen onder de eerste rij dakpannen, die toegankelijk zijn via de dakgoten. De populatieomvang wordt geschat op 2-7 exemplaren. Hierbij wordt uitgegaan van een ouderpaar met maximaal 5 jongen. Er zijn geen essentiële foerageergebieden van huismus aanwezig in het plangebied. Het groen in het plangebied fungeert niet of nauwelijks als foerageergebied voor huismus.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan drie nesten van huismussen verloren onder de dakpannen van de (bedrijfs-)woning in het plangebied.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹⁶, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de huismus. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de huismus zoveel mogelijk geminimaliseerd. In *B. Voorschriften bij het besluit* zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

Huismus

- De bebouwing in het plangebied wordt buiten de kwetsbare periodes ongeschikt gemaakt voor de huismus.
- Er zijn voor de huismus tijdig tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd, door het op correcte wijze (en onder begeleiding van een ecooloog) ophangen van 6 huismuskasten in het najaar van 2022.
- De nieuwbouw wordt voorzien van 6 permanente huismuskasten (neststenen) die geschikt zijn als nestplaats voor de huismus. De kasten komen onder de dakranden van de woningen en zijn noord(oosten) georiënteerd. De kasten komen op plekken waar sprake is van een vrije aanvliegroute naar de nestplaatsen. Daarnaast wordt het vogelschroot aangebracht onder de derde rij pannen, waardoor huismussen onder de eerste twee rijen dakpannen op de panlatten kunnen nestelen.

Op daken van vrijwel alle aangrenzende woningen in de Schoolstraat zijn tijdens het huismusonderzoek roepende huismussen gehoord. De huismussen in het onderzoeksgebied maken deel uit van een grotere deelpopulatie die in dit deel van Lemelerveld aanwezig is.

¹⁵ Hoofdstuk 2 pagina 3

¹⁶ Hoofdstuk 8.1 pagina 9

De huismussen vlogen vanuit hun nestplaatsen vrijwel direct in zuidelijke richting naar de overzijde van de Schoolstraat. Daar staan vrijstaande huizen met grote groene tuinen en staat en kerk met een grote groene buitenruimte. Hier bevindt zich vermoedelijk het essentieel leefgebied voor de huismus. In het onderzoeksgebied zelf zijn tijdens de veldbezoeken niet of nauwelijks foeragerende of rustende huismussen waargenomen.

Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan omdat voor de huismus tijdens de werkzaamheden in het plangebied:

- meer dan voldoende alternatieve nestelgelegenheden aangeboden worden en al aanwezig zijn;
- essentieel leefgebied niet aangetast wordt; en,
- na de realisatie van de nieuwe woningen aanwezig kunnen blijven in het plangebied.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de sloop van enkele bedrijfshallen en een bedrijfswoning, en de nieuwbouw van 3 seniorenwoningen en 6 startersappartementen op de locatie Schoolstraat 42 Lemelerveld leiden tot het opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van huismussen. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1 lid 2 van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project. Het uitvoeren van de sloopwerkzaamheden is locatiegebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd. Alternatieve inrichtingsplannen zijn geen optie.

Omdat de huidige bebouwing in het plangebied niet toekomstbestendig is en niet geschikt is voor renovatie en/of transformatie, zijn er ook geen alternatieven waarbij de huidige bebouwing kan worden gespaard. De bedrijfswoning en bedrijfshal stonden al jaren leeg en te koop. Deze bedrijfsbestemming is niet meer nodig, een bedrijf past volgens de gemeente niet meer op deze locatie en bij de wensen voor de kern van Lemelerveld. Er is een grote behoefte aan appartementen en woningen voor senioren. De bebouwing heeft een slecht energielabel en bevat asbest. Door de sloop van de bebouwing en de bouw van een nieuw complex op dezelfde locatie gaat het energielabel omhoog dankzij betere isolatie, en worden gezondheidsrisico's als gevolg van schimmel en asbest verminderd. Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde.

Voor de huismus worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken. Daarbij is de planning zoveel mogelijk aangepast aan de functies die het projectgebied heeft voor de huismus. De werkzaamheden vinden zoveel mogelijk plaats in de ecologisch meest gunstige periode. Het hanteren van een andere planning heeft voor de huismus geen voordelen.

Bij de gekozen werkwijze is rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten, door de werkzaamheden zoveel als mogelijk buiten de kwetsbare periodes te plannen, zorgvuldig te werken, en door voor en tijdens de werkzaamheden de verloren natuurwaarden te compenseren.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van *de volksgezondheid of de openbare veiligheid*.

Toelichting

De huidige bebouwing op deze locatie is sterk verouderd en niet meer duurzaam. De bebouwing bevat asbest en gelet op de huidige staat en het feit dat de gebouwen al langere tijd leeg staan neemt de kans op brandstichting toe. Aangezien er op sommige plekken ook asbest in de bebouwing aanwezig is, vormt dit aspect bij een eventuele brand een groot risico voor de volksgezondheid. Geconcludeerd wordt dat de voorgenomen sloop van de huidige bebouwing en nieuwbouw van goed geïsoleerde woningen een positief

effect heeft op de volksgezondheid en de openbare veiligheid van de bewoners van deze woningen en van bewoners in de omgeving.

Het nieuwbouw wooncomplex is na de werkzaamheden beter voor de volksgezondheid en duurzamer, door een lager energieverbruik en dus lagere CO₂-uitstoot. De leefbaarheid en sociale veiligheid van de buurt gaat erop vooruit met de voorgenomen ontwikkelingen.

De ontwikkeling van woningen in een aantrekkelijke omgeving draagt bij aan de fysieke en mentale gezondheid, gezien de relatie tussen het hebben van een veilige en goede woning en de fysieke en mentale gezondheid als primaire levensbehoefte van de mens.¹⁷ Wanneer er onvoldoende geschikte woningen aanwezig zijn, kan dit leiden tot gevaarlijke (fysiek en mentaal) thuissituaties en uiteindelijk zelfs dakloosheid (zelfs bij mensen met een baan), met alle psychologische en fysieke gevolgen van dien.¹⁸ Zo kunnen mensen door het landelijke woningtekort niet meer verhuizen voor een nieuwe baan of kan de huidige huur (in combinatie met stijgende prijzen voor energie, opvang en zorg) te hoog worden. Hierdoor ontstaan problemen zoals stress, somberte, eenzaamheid, fysieke gezondheidsklachten en werkloosheid.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁹ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁰. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

C.3.2 Adviezen

C.3.2.1 Bespreking van adviezen

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen zijn in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen. Zij hebben ons geen advies toegezonden.

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten en rustplaatsen van huismussen opzettelijk te vernielen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

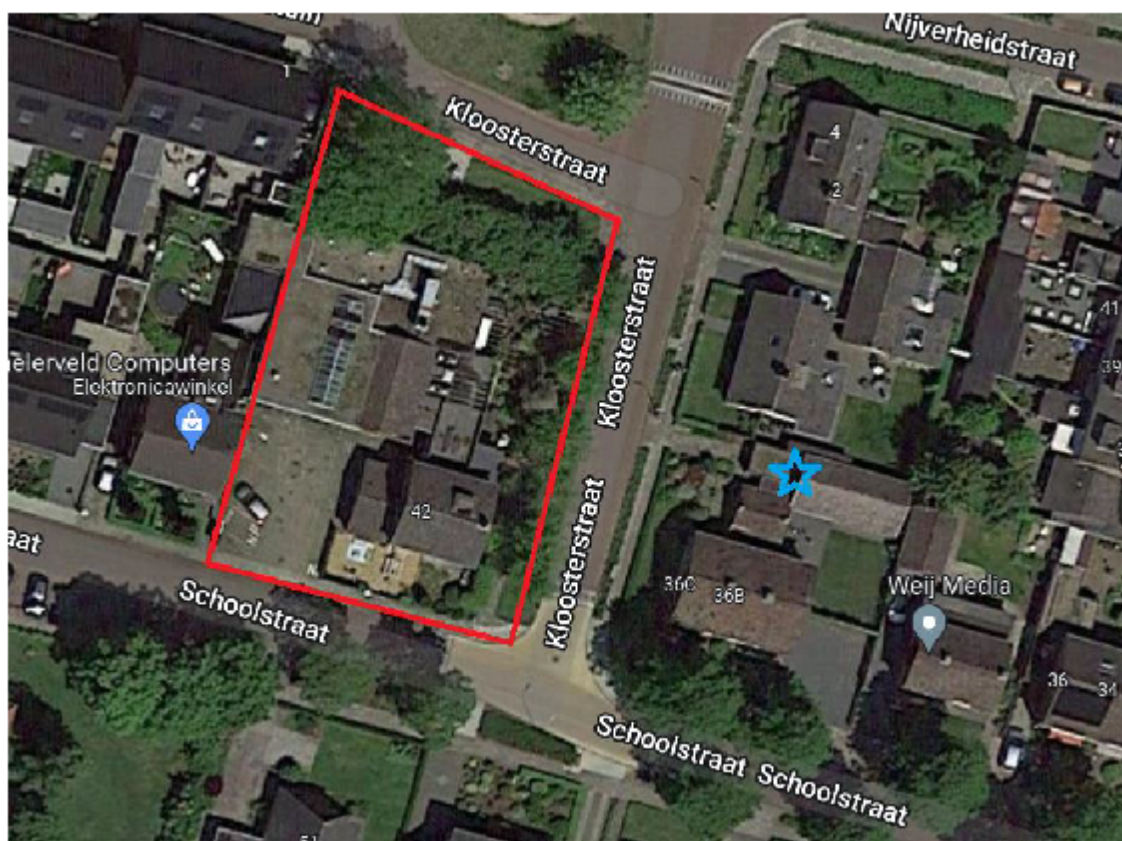
¹⁷ Cattaneo et al., 2009; Fertig & Reingold, 2007; Fuller-Thomson et al. 2000; Gurney, 2020; Shaw, 2004.

¹⁸ Ten Teije 2019.

¹⁹ Art. 1.10, derde lid Wnb

²⁰ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

E. BIJLAGEN

Locatie tijdelijke huismuskasten (blauwe ster)